

Ojeblikket ser paa det, finder jeg, at den vil støde paa lignende Banstigeligheder, som Løsningen af Brændevinsbestatningsspørgsmaalet i det hele taget har haft her i Landet. Det er jo gaaet saaledes med Brændevinsmonopolerne, at man i Slutningen af forrige Aarhundrede og i Begyndelsen af og helt op gennem dette Aarhundrede har søgt overalt at løse og udplette de Monopoler, der bestode. Nu vender man tilbage til Monopoltanken, men jeg tror, at denne Tilbagevenden vil gaa noget langsomt for sig, især tror jeg, at den vanskelig vil have nogen Fremtid for sig her i Landet, i det mindste fra første Haand. Naar man skal tænke sig dette System indført her i Landet, forekommer det mig, at det navnlig vilde være nødvendigt ikke at tænke sig Brændevinsdriften eller Spiritusubvindingen udført gennem en Række af statslønede Funktionærer, men ved Bortforpagtning af Monopolet, saaledes at man selvfølgelig bestemte baade Priserne og mange andre Forhold. Vi ere jo for øvrigt ikke aldeles uden Kendskab til Monopoler her i Landet, idet vi jo have Østersfiskeriet bortforpagtet ifølge det Regale, som Staten her er i Besiddelse af, og paa dette Omraade bestemmer Staten jo navnlig, hvor meget der aarlig maa indvindes gennem Fiskeriet. Saaledes kunde det jo ske ved Brændevinsmonopolet, at man nøje bestemte baade Priserne, som jeg sagde, og de Kvantiteter, man vilde have frem. I Svejts, som det ærede Medlem for Njøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling) jo ogsaa henpegede paa, er der jo indført et Brændevinsmonopol, og man er vist der nogenlunde tilfreds med Resultatet. Forholdene laa jo imidlertid der noget anderledes for Haanden, end Tilfældet er her. Da man indførte det svejtske Brændevinsmonopol, var der i Svejts en Mængde større eller mindre Brænderier, og man ønskede gennem den ny Lovgivning paa dette Omraade at indskrænke disse til at blive navnlig middelstore Brænderier, hvilket ogsaa er lykkedes, idet der nu kun skal være 60 saadanne Brænderier tilbage. Man gav Monopolerne bort ved Kontrakter, som hjemlede Kontrakt haverne eller Monopolforpagterne Ret til ogsaa at udføre Spiritus, hvoraf de da selvfølgelig ligeledes skulde give en bestemt Afgift. Det, der jærlig er interessant ved den svejtske Lovgivning her, er, at hele Overtuelsen af Monopolindtægten tilflyder de forskellige Kantoner efter Folkemængden, og at der er nøje Bestemmelser om, hvorledes Udskænkningen skal finde Sted, idet de forskellige Beværetninger ere undergivne den samme Lovgivning, som selve Monopoldriften, og det

viser sig da, at Udskænkningen foregaar til en Pris, der er fra 4 indtil 7 Gange saa høj som Monopolprisen. Jeg skal ikke nærmere udtale mig om denne Materie, da den jo ikke er kommen spinderlig frem under disse Forhandlinger, og jeg derfor staar aldeles uvidende med Hensyn til det høje Tings Stilling over for Tanken om en Løsning ad denne Vej, men jeg vil kun tilføje, at det sikkert fortjener at overvejes, om denne Vej skulde være mere fremkommelig end de andre Veje, der ere forsøgte til Løsning af Spørgsmaalet. Det forekommer mig ikke, at Staten kan tage den Opgave op at paavirke Rettificeringen af Spiritus ved særlige Lovbestemmelser, naar man ikke netop har indført Monopolet. — Det ærede Medlem for Røge (Alberti), tog meget stærkt Afstand fra Tanken om en forøget Spiritusbestatning, ja, han vilde endog gaa efter et middelalderligt System indslutte denne Stat i et Laarn, hvorfra den først sent maatte komme frem. Jeg vil dog haabe, at denne Indspærring ikke maa være alt for langvarig, men at man maa se denne Stat eller et Lovforslag derom komme frem maaste i en forædlet Skikkelse fra dette Vidundertaarn. Jeg skal kun tilføje, at Regeringen fra sit Synspunkt jo er villig til enhver Forhandling angaaende Anvendelsen af Udbyttet af en forhøjet Bestatning af Brændevinen. — Naar jeg, som oftere paapeget, har udhævet forskellige Reformers, der særlig egnede sig til at optage de Penge midler, der her bleve disponible, saa er Meningen jo ikke den, at man behøver at indskrænke sig til disse Reformers, thi jeg er, som jeg ogsaa for øvrigt har udtalt tidligere, fuldt ud villig til at anerkende, at navnlig de Klasser af Samfundet bør have Gavn af den forøgede Brændevinsbestatning, som nu kunne stiges i fortrinlig Grad at være Konsumenter af Bestatningsobjektet.

Det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgtreds (Keergaard) har flere Gange holdt interessante Foredrag om det foreliggende Lovforslag, og jeg vil lige over for det ærede Medlem udtale Haabet om, at det i fuldt Maal maa lykkes ham, naar han efter sit Standpunkt søger at bestkære Beskyttelsen paa de Omraader, hvor han finder, at den nuværende Beskyttelse er for stor, ikke at skære for dybt, og at den Hensigt, han har udtalt — thi han har jo udtalt Ønsket om ikke at ødelægge Industrien — ikke maa glippe for ham, saaledes at han mod sin Vilje kommer til at ødelægge noget, som han kun, hvis jeg har set ret paa hans Udtalelser, har villet forbedre. Det er jo nemlig oftere udtalt af det ærede Medlem, at Industrien netop skulde vokse frem paa en sund